

اثر متغیرهای کلان اقتصادی بر نرخ بیکاری در اقتصاد ایران (با تأکید بر تورم، رشد اقتصادی و سرمایه گذاری مستقیم خارجی)

حمید کاکایی^{۱*}، دکتر بهرام شکوری^۲

۱- کارشناسی ارشد، دانشکده اقتصاد و حسابداری، دانشگاه آزاد تهران جنوب، ایران

Hamidkakaei306@yahoo.com

۲- استادیار دانشکده اقتصاد و حسابداری، دانشگاه آزاد تهران واحد جنوب، ایران

sh.b1253@gmail.com

چکیده

بیکاری یکی از معضلاتی است که علاوه بر اینکه اقتصاد خانوارها را تحت تأثیر قرار می دهد، نشاط نیروی کار را نیز کاهش داده و از این طریق کیفیت نیروی کار را کاهش می دهد. از طرفی بیکاری بسیاری از جنبه های رفتاری انسان (نوع گفتار انسان، انگیزه، تعالی شخصیتی و...) را تحت تسلط خود خواهد گرفت. لذا بررسی چگونگی تأثیر متغیرهای کلان اقتصادی از جمله سرمایه گذاری مستقیم خارجی، رشد اقتصادی و تورم بر نرخ بیکاری حائز اهمیت خواهد بود. در این راستا هدف اصلی این پژوهش، تأثیر متغیرهای کلان اقتصادی بر بیکاری در کشور ایران برای دوره زمانی ۱۳۹۳-۱۳۵۸ با استفاده از آزمون خود توضیح با وقفه های گسترده (ARDL) می باشد. نتایج تجربی ما نشان از وجود رابطه هم جمعی بین متغیرهای مورد بررسی است. علاوه بر این، یافته های این تحقیق مشخص نمود که تأثیر متغیر سرمایه گذاری بخش خارجی بر نرخ بیکاری در کوتاه مدت و بلند مدت منفی و معنادار است. از طرفی تأثیر تولید ناخالص داخلی بر نرخ بیکاری در کوتاه مدت و بلند مدت مثبت، اما تأثیر نرخ تورم بر نرخ بیکاری در این مطالعه در بلند مدت مثبت و در کوتاه مدت منفی است. لذا از آنجا که نتایج این تحقیق، تأثیر متغیرهای کلان اقتصادی بر نرخ بیکاری در کشور ایران را بخوبی نشان داده است، می توان سیاست های اقتصادی را آگاهانه تر مورد تحلیل و بررسی قرار داد و از این طریق به بهبود اقتصاد کشور کمک نمود.

واژه های کلیدی: رشد اقتصادی، سرمایه گذاری مستقیم خارجی، نرخ بیکاری، تورم، ARDL، ایران.

۱- مقدمه

بیکاری شاهره اصلی معضلات و ناهنجاری های اجتماعی است و حل آن بسیاری از مشکلات اجتماعی، روانی، اقتصادی جامعه را برطرف می سازد. از سوی دیگر، زمانی که فردی کاری نمی کند احساس نشاط و شادابی نیز نخواهد داشت. در واقع، فعالیت های شغلی پاسخ به نیازهای اجتماعی، اقتصادی و روانی فرد است و بیکاری از تمام جهات فرد را تحت تأثیر قرار می دهد (شاه آبادی، ۱۳۹۲).